

□ 'వదినా కాస్త జడవేర్చుకొని తొందరగా. కాలేజీకి టైముయి పోతూంది' అంటూ వెళ్ళాను.

'మరీ అంత ఇదా! ఇరవై ఏళ్ళు వస్తున్నా నేను జడవేయాలిటమ్మా. కాస్త వసుంది. ఇవాళ్ళికి నువ్వేసుకోవ్వూ జడ' అంటూ ముందుకు సాగింది, వదిన.

'అంత అర్జంటు వనా? ఓహో, మీ నారికి మేలుకొలుపు పాదాలా, లేకపోతే పళ్ళూ తోవ్వూలా?' వ ది న తో హాస్య మాడను.

'అన్నా చెల్లెళ్ళకి ఆ మాత్రం పోలిక లేకపోతే ఎలా? చెల్లెల్లికి జడవేసుకోటం రాదు. అన్నగార్ని పళ్ళూ తోసుకోడం రాదు' నవ్వుకుంటూ వెళ్ళిపోయింది వదిన.

'వదినా జడవెయ్యకుండా తప్పుకున్నావు కాని కాస్త భోజనం పెడతావా?' పుస్తకాలు సర్దుకుంటూ అరిచాను పంటగది లోకి వినిపించేలా.

'ఇవాళ్ళికి ఆ వనికూడా నువ్వే చేసుకోవ్వూ; అడబడుమా ఇ వా లి! చాలా వసుంది నాకు.'

'ఏమిటి వదినా తనూషాకా నిజంగానా? రేపు నన్నే వంటకూడా చెయ్యమంటావు

కాబోలు.'

అశ్చర్యంగా అన్నాను.

'తప్పుతుండా తల్లి ఎంత చదివినా చంట రాకపోతే, రేపు మా తమ్ముడుగారు వస్తే ఏంచేస్తావో ఎలా వండి పెడతావో ... అందుకు కాస్త ఇప్పట్టుంచే నేర్చుకోవాలి.'

'అప్పటికంటే దేవుడెరుగు. నాకు టైముయిపోయింది వెళ్ళాను మరి.'

'నిజంగానే వెళ్లేవు, చిన్నీ, ఇవాళ చిన్న వసుంది. ఇవాళ్ళికి కాలేజీ మానేయి. మీ అన్నయ్యే చెప్పమన్నారు'

'కాలేజీ మానడం మెండుకు? ఏం వనో చెప్పా చేస్తాను.'

'ఏమిటి చిన్నీ కాలేజీ అంటే అంత శ్రద్ధం వచ్చేసింది. ఈ సారి కొంపతీసి పాస్ అవుతావా?' అన్నయ్య కాఫీతాగుతూ ఎగతాళి చేస్తున్నాడు.

'ఇదేమిటి మీరే ఇలా అంటే చిన్నికెంత ఇదిగా ఉంటుందో అలోచించండి' వదిన నమ్మదిగా అన్నయ్య చెప్పకొరికింది.

'పెద్ద నేను పాసయి ఉద్యోగం చేయాలా. ఏం? ఎప్పటికో అప్పటికి పాసొతాను' లోపలి బెంగగవున్నా ధీమాగా

అన్నాను.

'కరెక్టుగా అన్నావే చిన్నీ నీకు చదివి తీరాంవి ఏం లేదుగా. నీలాంటివాళ్ళుంటే మిగిలిన వాళ్ళకి ఛాన్సుంటుంది.'

'మాటల్లో పెట్టే కాలేజీకి టైము కాస్తా దాటగొట్టేశారే' అశ్చర్యంగా నవ్వుతూ అంది వదిన, అన్నయ్య తన గదిలోకి వెళ్ళాంటే నేను టైం మాసే సరికి అరగంట దాటిపోయింది. ఇంకెం కాళేజీ? పుస్తకాలు బల్లమీద వడేసేను.

'నరేకాని ఏమిటి నాలోపని? ఇప్పటి కైవా చెప్పడాన్ని ముహూర్తం కుదిరిందా ఇంచా లేదా.'

'ముహూర్తం దగ్గర వడవచ్చిందిలే, ఇంకెంతోసేపు లేదు. నువ్వు తొందరగా తెనువాలి' అంటూ వ ది న 'మగి మీరు బజారుకు వెళ్ళారా?' అని అన్నయ్య గది వైపుకి ముఖంపిచ్చి అరిచింది.

'ఎక్కడికి వెళ్ళామేమిటి వదినా'

'ఎక్కడికా నువ్వు ముందు పడ' అంటూ మేడవిక్కించి, నా బీరువాలించి బెనారస్ పట్టుచీరతీసి కట్టిపించింది. రాళ్ళ వెళ్లెను తీసిపెట్టింది. నా కయోమయంగా ఉంది. అన్నయ్య బజారునుంచి ఏవేవో

స్వీట్లు తెచ్చాడు. నా తలనిండా పువ్వులు పెట్టింది, వదిన.

'ఏమిటి వదినా ఇదంతా, నాకేం అరంబం కావడంలేదు'

'ఏమిటిలా మా తమ్ముడుగారు వస్తారట నిన్ను చూసుకోడానికి' అంటూ అప్యాయంగా తల నిమిరింది.

'ఏమిటి వదినా ఇండుకా ఈ అట్టహాసం' వినుగు ప్రదర్శించినా సిగ్గు తెరలు కమ్మాయి. వదిన అప్యాయంగా దగ్గరకు తీసుకుంది. 'వదినా' అంటూ ఆమె కొగిలిలో అప్యాయతను వెళ్తున్నాను.

'చిన్నీ ఏమిటి' మొద్దు నిద్ర ఇంకా. అప్పుడే 'వదినా' అంటూ పలవరించేస్తున్నావు.' అంటూ అమ్మవచ్చి లేవడంతో గబ గబా లేచి కూర్చున్నాను. నా కంపితల్లుకుని నేనే నవ్వుకున్నాను. అన్నయ్య దగ్గరకెళ్లి వెంటనే చెప్పేశాను. 'వదిన అంటే అంత అప్యాయంగానూ ముద్దుగా చూసుకోవాలి' అనుకున్నాను.

'అన్నయ్యా! కలిలో పదివేల ఎంత అప్యాయంగా చూసిందనుకున్నావు. మరి నిజమైన వదిన ఎలా ఉంటుంది?' అని కలంతా చెప్పేశాను.

అన్నయ్యకూడా గంభీరత్వాన్ని తెచ్చి పెట్టుకున్నాడు, లోలోన మురిసిపోతూ వదినగానే.

'సరే చెప్పటం అయిందా' అన్నాడు పైకిమాత్రం. 'ఆ అయింది వెళ్తాలే, అన్నయ్యా. నీ డ్రిమ్లో మధ్య నేను పానకంలో పుడకలా' చిరుకోపం నటిస్తూ తర్వాత నవ్వుకుంటూ వెళ్లిపోయాను.

పెళ్లివందిరి వేసేసారు. పెళ్లికళ వచ్చేసింది. ముగ్గులతో నేలంతా కమ్మల పండుగగా ఉంది. తోరణాలతో గుమ్మా లన్నీ నిండిపోయాయి. ఎవరి వస్తాలో వాళ్లున్నారు. అన్నయ్య ఊహాగానాల్లో హడావిడిగా పరిగెడుతున్నాడు. నాకే ఏవనీ లేదు. అన్నయ్యను హాస్యం చేద్దామనికన్నా ఎండుకో 'డిస్టర్బ్ చెయ్యడం ఎండుకని'

మనసు చెప్పింది. పెండ్లి ఘనంగా జరిగిపోయింది. వదిన వచ్చేసింది. నా ఆనందానికి అవధులు లేవు. వదిన ఎప్పుడు గదిలోంచి బయటకొస్తుందా అని కాచుకుని వున్నాను, కాలు గాలిన పిల్లిలా. ఎంతకూ రాలేదు. అన్నయ్య వచ్చాడు.

'చిన్నీ మీ వదినకి కాఫీ కావాలిట. కాస్త తెచ్చిపెడుదూ!' నిర్బంధ పొందాను. అన్నయ్య వదినకు లొంగి పోయాడు. వదినచేతిలో కీలుబొమ్మ. ఎంతయినా ఇంత దారుణమా!

'ఏమమ్మా! ఆడబడుచూ, ఇప్పటికైనా లేస్తావా? ఇదిగో కాఫీకూడా తెచ్చాను' అంటూ వదిన నమ్ము లేచి హాస్య మాడుతుందని వేనూహించాను. అంతా తారుమారయింది.

'ఇదిగోనండి వదినగారూ! కాఫీ. ఇక నైనా లేస్తారా?' కాఫీకప్పు తీసుకుని వెళ్లాను వదిన గదిలోకి. అప్పటికైనా

వేంకటరమణ సాహిత్య పదావళి - 4.

రూ. 2300 గెలుపొందండి
ముగింపు తేది 19-9-69

(భారత సుప్రీం కోర్టు తీర్పు సమసరించి నిర్వహించబడుతున్న సాహిత్య పోటీ)
అల్ కలెక్టు రూ. 1200, ఒక తప్పుకు రూ. 600, రెండు తప్పులకు రూ. 300,
మూడు తప్పులకు రూ. 200

నూతన : ఆధారముల సహాయంతో మీరు కొరవడికనే పదమును కొట్టివేయండి.

అక్షరములు	అక్షరములు	21									
అక్షరములు	అక్షరములు	11									
అక్షరములు	అక్షరములు	01									
అక్షరములు	అక్షరములు	06									
అక్షరములు	అక్షరములు	08									
అక్షరములు	అక్షరములు	02									
అక్షరములు	అక్షరములు	09									
అక్షరములు	అక్షరములు	05									
అక్షరములు	అక్షరములు	07									
అక్షరములు	అక్షరములు	04									
అక్షరములు	అక్షరములు	03									
అక్షరములు	అక్షరములు	01									

నా నిబంధనలకు బద్ధుడవై పోటీలో పాల్గొనుచున్నాను.

పేరు.....

అడ్రసు

ముఖ్య నిబంధనలు : (1) ఆధారములు భారతీయ రచయితల పుస్తకమునందే తీసికొనబడి వవి. రచయిత తన పుస్తకములో వాడిననువే నరయే వది. (2) కూరను ఒక్కొక్కటి ఒక రూపాయి ప్రవేశమును M.O. ద్వారాగాని, క్రాస్ చేయని I.P.O. ద్వారాగాని నగదు కూరముగాగాని పంపించవలెను. కూరకుతో M. O. రశీదు జతపర్చవలెను. (3) విజేతల పట్టికకు 15 పై.ం సోఫీటి పంపించవలెను. (4) ఒకరు ఎన్ని కూరనలై నను పంపించవచ్చును. మీ కూరనులు ముగింపు తేదీ నాడుకూడ ఎక్స్ ప్రెస్ సోన్ ద్వారా పంపవచ్చును.

అడ్రసు : మేనేజరు, వేంకటరమణ సాహిత్య పదావళి, వరంగల్ - 2. (A.P)
పదావళి 3 కి సాల్వ్యాషన్ :- ప్రపంచం, ప్రేమంటే, త్యాగాలు, ఆటమగలు, అల్ కలెక్టు, శీలం, త్యాగమూర్తులు, వింత, నిపునోయలు, ధర్మ ప్రపంచం, ముఖ్యంగా.

ఆధారములు

- (1) బ్రతుకులో ఎవరైనా తప్పు దారి తొక్కుటానికి కారణం మంచి దారిలో ఉన్న మంచి/మఖం తెలియకపోవటమే. (2) ఆడదాని కంటే మగవాడి వెయ్యిరెట్లు యెక్కువ అత్యుపమర్థం/కల్పనలో బాధపడతాడు. (3) నటి సాంఘిక సరిస్థితుల్లో ప్రేమ పునర్నిరూపం సులభం కాకున్నా అసాధ్యం/అసాధ్యం మూతం కాదు. (4) అనుభవం వంటి గురువూ, డిగ్రీనందురి వంటి ప్రేయసీ/భార్య లేరు. (5) సానుభూతి మామీదామిప్పుడు కన్నెల్లి/బాధల్ని భరించుటం అంత కష్టం కాదు. (6) ప్రభువుగా రాజముద్రిక చేతవట్టడం కన్నా రైతుగా కాయకష్టం చేసి జీవించడంలో మఖం/అనందం ఉంది. (7) జీవితం ఓ అనుభవం! అనుభవాల సామూహివానుభవం! ఆ అనుభవం కనపేరూ రంగస్థలం మీద అడుగుపెట్టాడు జీవుడు/నూనవుడు. (8) మమతలకు క్రియాపరత కలిగించలేని వాడు ఆత్మాను/ఆంతర్గతానుబంధాన్ని పునీతభావ సంపదగా మార్చలేదా మనవుడు. (9) శరీరంలో సత్త్వ తక్కువైతే కలిగి ఉండేకం/అనేకం గ్రుడ్డిది. (10) అనవసరంగా బహులు బతుకులకు పోయి జీవితాలు నష్టం/కష్టం పెట్టుకోవడం ఎందుకూ. (11) బ్రతుకు ప్రహ్వాలిని తమంద్రై వాధీనము. చావు లేకుండు యమని చేత వరము గొనివచ్చువా రెవ్వరైన గెలాల! (12) సర్వమును కాపాడువాడు సర్వేశ్వరుడు. నూనవులు మర బొమ్మలు/నినిత్ర మూత్రులు.

ఎక్కు వడుతుందనె ఉద్దేశంతో. తలి కూర్చుంది, వదిన భాళికప్పు ఎదురైంది అమెను.

'క. ఏమిటిది? లేచింది మొదలు హాస్యమేనా, ఈ ఇంటా' అని విసుక్కుంది వదిన.

నా ఆశ్చర్యానికి అవధులు లేవు. ఎవ్వ. నీ వదిన వస్తూందంటే ఎంతో ఆనందం. చదువుకున్న వదినకదా! సరదాగా ఉంటుందని ఊహించాను. చదువు నన్ను కోడలు అమ్మకి అంతగా ఇష్టం కలిగియినా, నేను నవ్వుజెప్పి ఒప్పించాను. ఇప్పుడెలా? అసలే అమ్మమనస్సు సున్నితమైంది. అమ్మనేం విసుక్కుంటుందో ప్రయోగం అమ్మకి న్యాయం, మంచితనం కావాలి. వదిన హాయిగా పుస్తకం చదువుకుంటూ కూర్చుంది.

'అలాగేనా వదినని మాల్వాలి' అనుకున్నాను. బాబా రెండోవారైనా కూడ నిద్ర అవిడ మనస్తత్వస్థి ఎలా అంచనా వేయడం? ప్రొద్దున్న లేచింది మొదలు వదిన తన వనదో చూసుకుని పుస్తకాలు పట్టుకునేది. అన్నయ్య అభీనునుంచి రాగానే, అన్నయ్యకి అలవాటు లేకపోయినా వదినకోసం వాకిం గుకి వేళ్ళేవాడు. అదరూ తిరిగి వినిమిది గంటలకు ఢిల్లీ చేరిపోవారు.

అమ్మను చదువుతానని ఊహించుకుంది, వదిన. కాక చదువు స్పృహ మాత్రాన్ని సంస్కారం లేకపోలే ఏం ప్రయోజనమని గ్రహించలేక పోయింది

మా వదిన

జ్ఞానంతేని వదిన. నెల్లా శాస్త్ర గడచి పోయేయి. నేనూ హిందీన వదిన వేరు. మావదిన వేరు.

ఆరోజు కల్చర్ సెంటర్ నుంచి నోటీసు వచ్చింది, యూనివర్సిటీ అని. వదినకు నెప్పాను. 'ఏం చేస్తారులే మహా పెద్ద!' వెళ్లా లేమి టన్నట్లు కనీసంగా అంది.

ఇటువంటి సమాధానం వస్తుండేమోనని ఊహిస్తూనే వెళ్లాను కాబట్టి పెద్ద లెక్క చేయలేదు. వదిన మనస్తత్వస్థి అన్నయ్యకూడా బాగా అర్థం చేసుకున్నాడు. ప్రక్కగదిలో షేవింగ్ చేసుకుంటూనే అన్నయ్య వచ్చాడు మామాటలు విని.

'అదేమిటి సరూ! కల్లబ్బుంటే నీకు చాలా ఇష్టం కదా! మస్సు లేనిదే ఏమిటింగా జరుగదు అంటూ మీ నాన్న గారు గొప్పగా చెప్పారు' కాస్త ఎగతాళి కనిపించింది అన్నయ్య మాటల్లో.

'దానికి దీనికి తేడాలేదూ! కాలేజీలో నేనే సెక్రట్రీని. నేను లేకపోతే దీవని జరగదు మా పిన్నిసారే నేను కనిపించకపోతే ఉండలేక పోయేవారు' నిజానికి ఒక్కప్పుడు అలా జరిగినా ప్రస్తుతం ఆ మాటల్లో గర్వం స్పష్టంగా కనుపిస్తోంది.

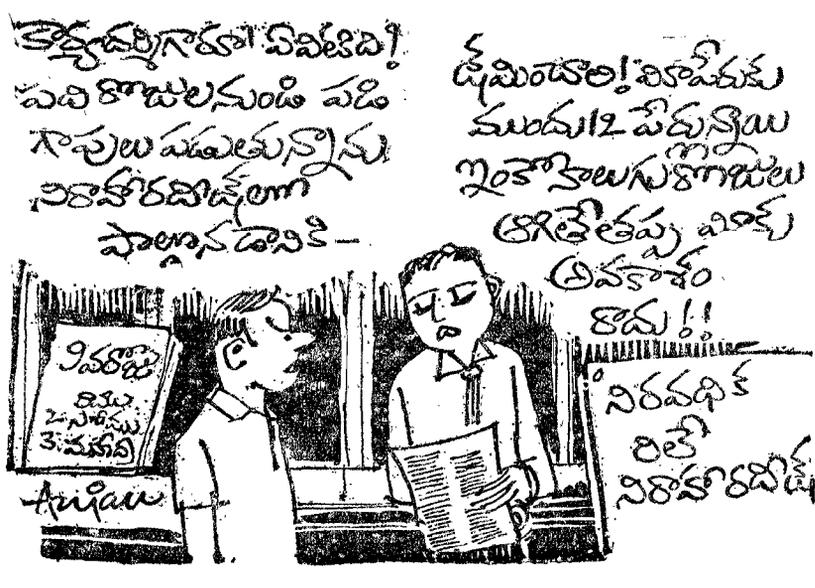
'నిజమే మరి. చిన్నీ! వదిన రాక పోయినా నేను వస్తానే' అన్నాడు అన్నయ్య. నేను మెల్లగా జారుకున్నాను అక్కడ సుండి. అన్నయ్యతో వదిన రాకుండా ఉండదు. ఎలాగూ వస్తుంది.

కార్యక్రమం ప్రారంభమయిందో సైన్లలో గుమ్మం సీట్లలో అన్నయ్య వదినా కూడా కూర్చున్నారు. ఆ సెంటరుకి అమ్మ ప్రెసిడెంటు అవడం వల్ల కలెక్టరుగారి భార్య ప్రక్క పొసం అభించింది. ప్రెయిర్ సాంగ్ వదిలు నాది. నా కంఠాన్ని గౌరవత్రం అని అంటారు అంతా, ఏ మీటింగు జరిగినా పాట వంతు నాదే. అన్నటికే మా వదిన ముఖం ఎర్రబడి పోయింది, నా పాట విని మరింత సిగ్గుతో, ఈర్ష్యతో నిండిపోయింది. అమ్మ పెద్ద చదువులు చదవక పోయినా ఆవిడ మంచితనమే ఆవిడకి ఆ పాట మిచ్చింది.

మీటింగ్ అయిపోయింది. ఉపన్యాసాల్లో ఆ సెంటర్ ని చాలా మెచ్చుకున్నారు. ఆ గ్రామంలో పెద్ద కల్లబ్బులుగాని, సంపాతు గాని ఏంలేవు. అందరికీ ఉపయోగవడేలా ఒక కుట్టు సెంటరు పెట్టింది. అందరూ చదువులకే వెళ్లిపోతే మరి నిరుద్యోగ సమస్య పెరిగిపోతూంది. కుట్టు, అల్లీ కలు మొదలైనవి చేర్చుకుంటే కాలక్షేపం లేని వారికి బోలెడు కాలక్షేపం. అర్థిక కంగా వెనకబడినవారు ఈ విద్యవలన సంపాదించుకోవచ్చును.

అమ్మ ప్రారంభించిన ఈ సెంటర్ని అందరూ ప్రశంసించున్నారు. కలెక్టరుగారి భార్య, ఆవిడ ఉపన్యాసంలో ఈ సెంటర్ని, దీనికి అంతకూ కారకులైన అమ్మనీ మెచ్చుకున్నారు. ప్రతివోటా ఉన్న మామూలే మా ఊళ్లోనూ ఉంది. కొందరు ఈర్ష్య వద్దారు. అమాయనద్దారు. కాని వాళ్లన్ని ఏవరూ లేవనెత్తడానికి ప్రయత్నించలేదు. కలెక్టరుగారి భార్యతో అమ్మ హిందీలో మాట్లాడడం నిని వదిన ఆశ్చర్యపోయింది వదిన ముఖంలో రంగులు మారాయి. ఒక ప్రక్కనుంచి నేను ఒక కన్యంనాను వదినమీద.

అందరూవచ్చి అమ్మనుట్టు చేశారు. ఎవరుకుట్టిన దుస్తులను వారు ప్రదర్శించారు. గోడలకు వెట్టివని, మొదలైన వన్నీ తీసుకుంటున్నారు కొందరు. అమ్మ అందరితోనూ ఎంతో ఆప్యాయంగానూ వస్తువుగానూ మాట్లాడుతోంది. వాకంటే పెద్ద వాళ్లందర్నీ నేను స్వయంగా వెళ్లి పలుకరించాను. వదినని ఎవరూ పలుక రించలేదు, మాట్లాడలేదు. ఆమె ఉనికిని ఎవరూ గ్రహించలేక పోయేసరికి కాస్త

ఉడుకు మోక్షం వచ్చింది. ఎలాగో ఫంక్ట్ అయేవరకూ నిగ్రహించుకుని కూర్చుంది, పదిన ఎం. ఏ ఇంటికి వచ్చేం అందరం ఎంబాసిడర్తో అమ్మ డైనింగ్ హాలువైపు నడచింది. నేను మేడ ఎక్కబోతున్నాను. నాగదిలోకి వెళ్ళడాన్ని.

'ఏంమూ చిన్ని, నీకు పాటవచ్చని మాటమాత్రమేనా చెప్పలేదేం. అంత పలాయనా.'

'వదినా, నన్నెండుకు నిష్కారంగా మాట్లాడతావు? అడక్కుండా చెప్పడం నాకు చేతకాదు. పోనీ భుజుడైనా తిరిసిందిగా, నూ అమ్మ ఆ క్లబ్ ప్రెసిడెంట్. అడిగావు ననుక చెప్పున్నాను.' అంటూ మేడమీదకు నల్లిపోయారు.

అప్పుడే కారు గేరజ్లో పెట్టిపిమ్మన్న అమ్మయ్య మా పంజాపిణి విన్నాడు. వదిన ప్రవర్తనకు అన్నయ్యకు విసుగెత్తినట్లుంది.

'దమిటి సరూ! మా చెల్లెల్ని నీమిటంబున్నావు' నన్నుజూచుచూ అన్నయ్య వదినకు మరీ కోపంవచ్చింది.

మర్నాడు ప్రొద్దుటేరేది అమ్మకు అన్నివనులూ పోయిం చెయ్యడం చూసిన నాకు అశ్చర్యాన్ని కలిగింది. నిర్ధాగణ రోయి నింజున్నాను. తర్వాత అరణ్యమయింది.

మాకు చిప్ప పుటిసుంచీ అమ్మ బోధించేది, ఎంత మహానుభావులైనా వారిని మించిన వారోరుంటారని. ఆ విషయమే ఆ రాత్రంతా అన్నయ్య వదినకు బోధించాడని గ్రహించగలిగాను.

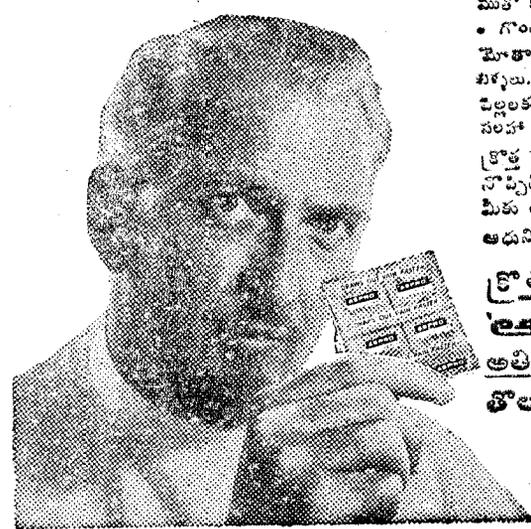
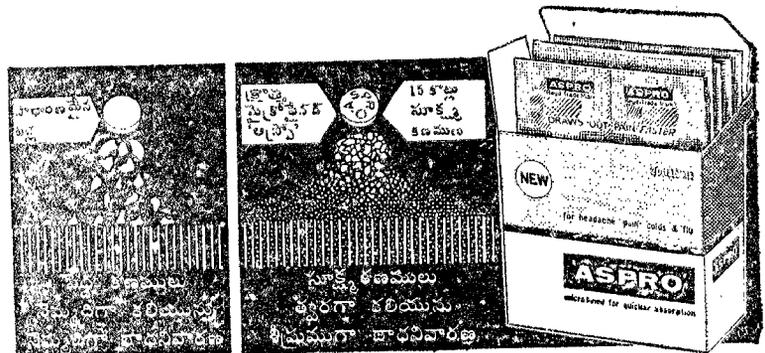
'ఎందరో మహానుభావులు...' అనే త్యాగరాజు రచించిన పంచరత్న కీర్తన పాడారు. వదిన కాసే కలుపుతూంటే. వదిన సిగ్గుతో, కోపంతో నావైపు చూసింది. 'మనకన్నా గొప్పవారు ఎప్పుడూవుంటారు త్యాగరాజు నింతవక్కని పంచరత్న కీర్తనను వేసాడో' అని మాట మార్చాను.

* * *

మరునాడు...
'ఇవళ ఆదివారంకదా! అన్నా చెల్లెళ్ళకి ఎనిమిదింటికి తెల్లవారిందా?' అంటూ కాసేతెచ్చి మా ఇద్దరికీ బిల్లు మీద పెట్టింది వదిన. వదినలోని మాదుకు అమ్మ తప్పిగా నవుకుంది.

AG 33 71

నొప్పిని అతిశీఘ్రంగా తొలగించడానికి 'ఆస్ప్రో' మాత్రమే మెక్రోఫైన్డ్ చేయబడినది

వీటికోసం క్రొత్త మెక్రోఫైన్డ్ 'అస్రో'ను వాడండి: నొప్పి • కలి నొప్పి • ఒళ్ళు నొప్పి • ష్టా • జ్వర ముఖో కూడిన జలుబు • కీళ్ళ నొప్పి • గొంతుక నొప్పి • పంటి బాట. మోతాదు: పెద్దవారికి: రెండు బళ్ళలు. అవసరమేమిటమర్చి వేరుకీడి. చిల్లలకు: ఒక బళ్ళు. శేత బళ్ళక సలహా: ప్రవారము చేసుకొనవలెను. క్రొత్త మెక్రోఫైన్డ్ 'అస్రో' నొప్పిని నివారించుటకు, ఇచ్చుచు మీకు అభింజే వాటిలో అతి అధునికమైన సాధనము.

క్రొత్త మెక్రోఫైన్డ్ 'ఆస్ప్రో' అతి శీఘ్రంగా నొప్పిని తొలగించును

విక్రంద ప్రకాశం